

**НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ
ОСВІТИ У ХАРКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ**

**Інформаційно-аналітичні матеріали
щодо моніторингу рівня навчальних
досягнень учнів ЗП(ПТ)О
з предметів загальноосвітньої
підготовки**

Харків
2018

1. За результатами III (обласного) етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад

У 2017/2018 н.р. у III (обласному) етапі Всеукраїнських учнівських олімпіад взяли участь команди 32 ЗП(ПТ)О області, крім Харківського професійного ліцею будівництва та автотранспорту – з хімії та правознавства і Професійно-технічного училища №60 смт. Кегичівка – з правознавства. Загальна кількість учасників усіх олімпіад становила 285 учнів.

Статистичні характеристики результатів III (обласного) етапу олімпіад з навчальних предметів у 2017/2018 н.р. представлено у табл.1. Сума максимально можливих балів з усіх предметів у цьому навчальному році становить 640 балів. Сумарний максимально набраний бал з усіх предметів – 337 балів (52,7 %), сумарний середній бал – 247,55 бала (38,7%), а мінімальний набраний бал становить 148 балів (23,1%). Порівняно з минулим навчальним роком знизився відсоток максимально набраного – на 25,6%, середнього набраного – на 9,3%, а мінімально набраний бал підвищився на 2,3%.

Таблиця 1. Статистичні характеристики результатів III (обласного) етапу олімпіад з навчальних предметів у 2017/2018 н.р.

ПРЕДМЕТ	Кількість учасників	Максимально можливий бал	Максимально набраний бал		Середній набраний бал		Мінімально набраний бал	
			бал	%	бал	%	бал	%
Правознавство	30	55	35	63,6%	17,06	31,0%	7,5	13,6%
Історія	32	60	54	90,0%	26,81	44,7%	5	8,3%
Українська мова та література	32	65	50	76,9%	29,95	46,1%	15,5	23,8%
Англійська мова	32	100	72	72,0%	48,76	48,8%	20	20,0%
Інформатика	32	100	75	75,0%	57,82	57,8%	28	28,0%
Математика	32	70	53	75,7%	17,89	25,6%	7,5	13,6%
Фізика	32	70	37	52,9%	17,28	24,7%	3,5	5,0%
Хімія	31	60	20,5	34,2%	9,98	16,6%	1,5	2,5%
Біологія	32	60	47,2	78,7%	21,98	36,6%	4	6,7%
Разом з предметів	285	640	443,7	69,3%	247,5	38,7%	92,5	14,5%

У порівнянні з минулорічними показниками, сумарний середній бал обласних олімпіад з навчальних предметів становить 247,6, що на 22,8 нижче минулорічного показника табл.2.

Таблиця 2. Розбіжність показників середніх балів обласних олімпіад у 2017/2018 н.р. (у порівнянні з 2016/2017 н.р.)

ПРЕДМЕТ	Середній бал					
	2016/2017 н.р.		2017/2018 н.р.		Розбіжність показників	
	балів	%	балів	%	балів	%
Правознавство	18,84	34,3	17,06	31	-1,78	-7,7
Історія	23,22	38,7	26,81	44,7	3,59	-14,3
Українська мова та література	36,67	56,4	29,95	46,1	-6,72	-4,2
Англійська мова	47,17	47,2	48,76	48,8	1,59	1,2
Інформатика	68,16	68,2	57,82	57,8	-10,3	6,9
Математика	22,22	31,7	17,89	25,6	-4,33	9,3
Фізика	21,58	30,8	17,28	24,7	-4,3	10,8
Хімія	13,84	23,1	9,98	16,6	-3,86	-2,1
Біологія	18,7	31,2	21,98	36,6	3,28	13,5
Сума:	270,4	42,2	247,5	38,7	-22,8	-3,5

Як видно з рис.1, у порівнянні з минулим роком середні бали збільшилися у цьому році: з біології (на 3,28), з історії (на 3,59), з англійської мови (на 1,59 бала). З інших предметів бали знизились: з правознавства (на 1,78 бала), з української мови та літератури (на 6,7 бала), інформатики (на 10,3), з математики (на 4,3), з фізики (на 4,3), хімії (на 3,86 бала).

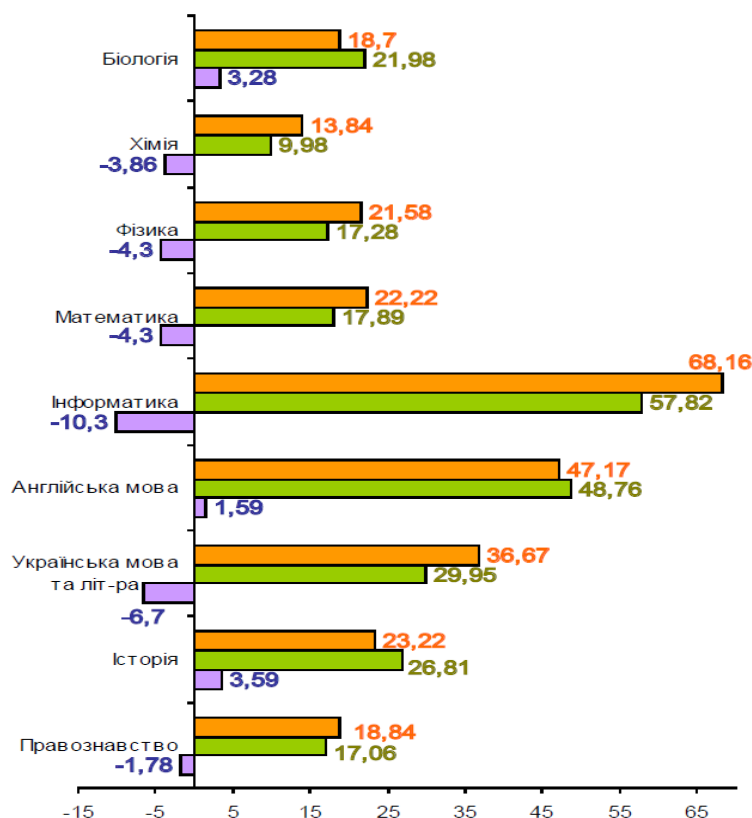

Рис.1. Розбіжність показників середнього балу

З наданої інформації можна заключити, що протягом останніх років у ЗП(ПТ)О існує проблема щодо якісної системної роботи з виявлення і розвитку

обдарованої учнівської молоді. Стабільно низькими залишаються показники виконання завдань з предметів природничо-математичної підготовки.

Показники виконання олімпіадних завдань з предметів за рівнями навчальних досягнень учнів подано на рис.2. Більша частина учнів виконали завдання середнього рівня складності. Якщо розглядати виконання завдань за рівнями НДУ, то ці дані лише зайвий раз доводять, що існують проблеми із застосуванням знань на практиці з предметів природничо-математичної підготовки.

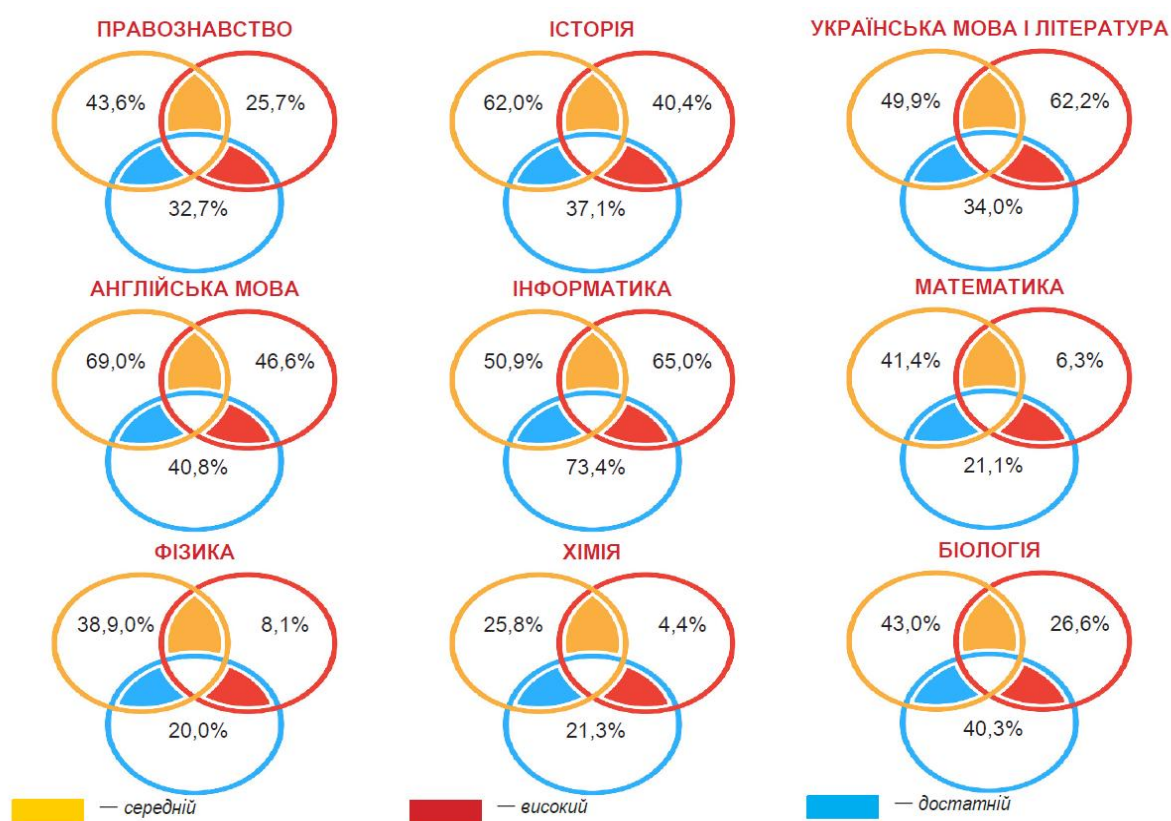

Рис.2 Відсоток завдань за рівнями НДУ

Як видно з рис.3, найвищий відсоток набраних балів до максимально можливих за результатами обласних олімпіад із навчальних предметів у 2017/2018 н.р. у Чугуївському професійному ліцеї (52,7%), Люботинському професійному ліцеї залізничного транспорту (51,1%), ДНЗ «Куп'янський регіональний центр професійної освіти» (50,8%), Шевченківському професійному аграрному ліцеї (50,1%). Найнижчий у таких ЗП(ПТ)О: Петрівський професійний аграрний ліцей (23,1%), Барвінківський професійний аграрний ліцей (23,9%), Панютинський професійний аграрний ліцей (24,0%), Красноградський професійний ліцей (25,9%).

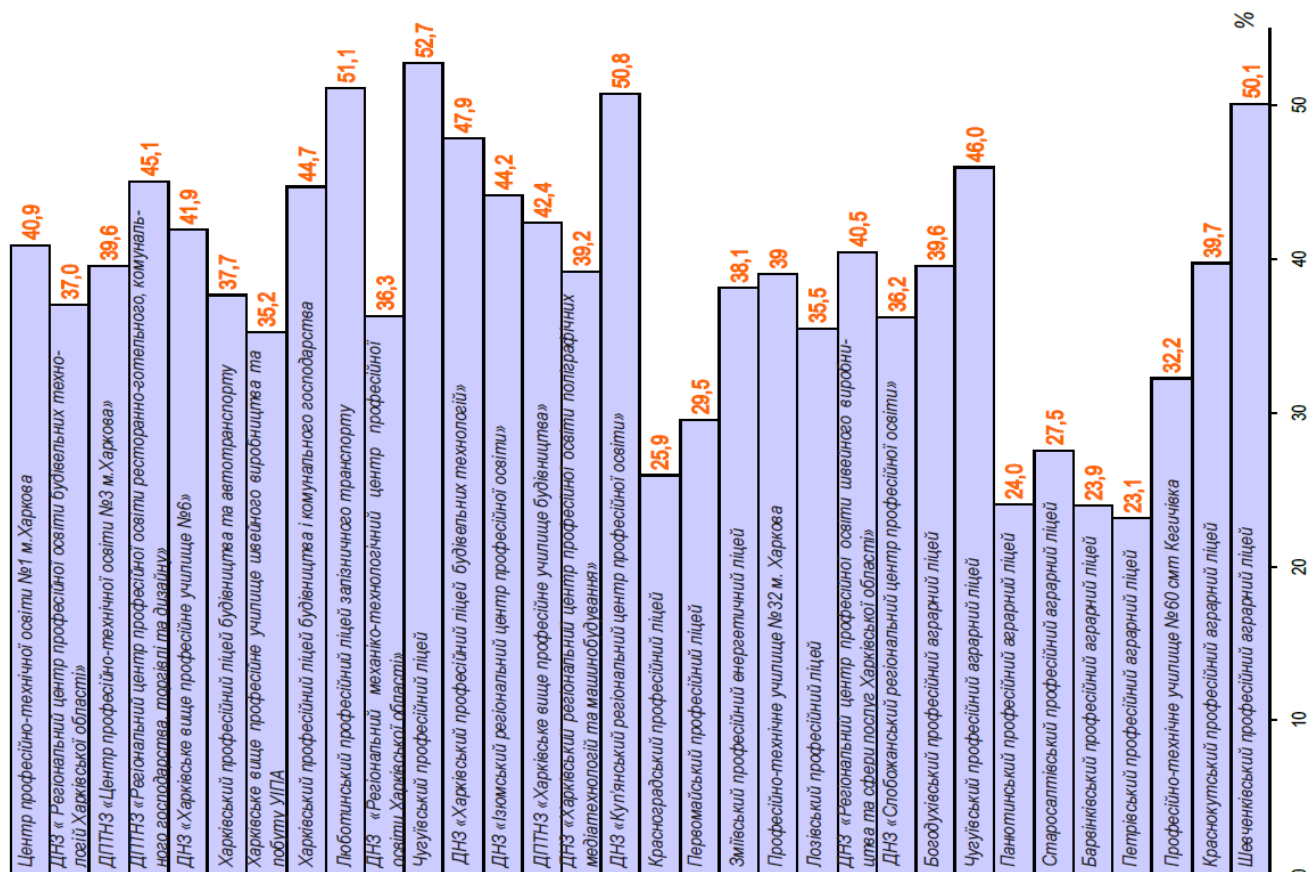

Рис.3 Відсоток набраних балів від максимально можливих за результатами обласних олімпіад із навчальних предметів у 2017/2018 н.р.

У табл.3 наведено ЗП(ПТ)О, учні яких ставали переможцями III (обласного) етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з навчальних предметів з 2014 по 2018 роки. За цей період не вибороли призових місць учні ЗП(ПТ)О: ДНЗ «Харківське вище професійне училище №6», ДПТНЗ «Харківське вище професійне училище будівництва», Красноградський, Лозівський професійні ліцеї, Панютинський, Старосалтівський і Петрівський професійні аграрні ліцеї.

Таблиця 3. ЗП(ПТ)О – призери обласних олімпіад з 2014 по 2018 роки

Назва ЗП(ПТ)О	Усього переможців	Укр. мова та література	Англійська мова	Правознавство	Історія	Математика	Фізика	Хімія	Біологія	Інформатика
Люботинський професійний ліцей залізничного транспорту	17	(1) 2014 (1) 2015	(2) 2014 (1) 2015	(1) 2017 (1) 2018	(3) 2014 (1) 2015 (3) 2018	(2) 2014 (1) 2015 (1) 2016 (1) 2017 (3) 2018	(2) 2014 (3) 2018	(1) 2017		
Харківський професійний ліцей будівництва та комунального господарства	16	(2) 2018	(3) 2016 (1) 2017	(1) 2016 (2) 2017 (2) 2018	(3) 2016	(3) 2017	(3) 2014	(1) 2014 (1) 2015	(3) 2015 (3) 2017	(3) 2014 (2) 2015 (3) 2017
Чугуївський професійний ліцей	11	(3) 2016 (2) 2017	(3) 2015 (2) 2018	(3) 2014		(3) 2016	(3) 2015 (2) 2016		(1) 2015 (1) 2017	(2) 2018
ДНЗ «Регіональний центр професійної освіти будівельних технологій Харківської області»	9	(1) 2018	(1) 2014		(2) 2017		(3) 2016 (2) 2017	(3) 2017		(1) 2014 (1) 2015 (3) 2017
ДНЗ «Харківський регіональний центр професійної освіти поліграфічних медіатехнологій та машинобудування»	9	(2) 2014		(2) 2014	(2) 2014	(1) 2014 (1) 2018	(2) 2015 (3) 2017	(1) 2018	(2) 2014	
ДНЗ «Регіональний механіко-технологічний центр професійної освіти Харківської області»	8	(3) 2015 (1) 2017	(3) 2014	(3) 2016				(3) 2014 (1) 2016	(3) 2016	(2) 2014
Шевченківський професійний аграрний ліцей	8	(2) 2016 (3) 2018			(3) 2017	(2) 2016		(2) 2014	(1) 2018	(3) 2015 (2) 2017
ДНЗ «Куп'янський регіональний центр професійної освіти»	7	(3) 2014 (2) 2015 (1) 2016 (3) 2017						(3) 2016	(2) 2017	(1) 2018
Харківське вище професійне училище швейного виробництва та побуту УІПА	6			(2) 2014 (2) 2015	(1) 2014 (2) 2015 (1) 2017					(2) 2018
ДНЗ «Ізюмський регіональний центр професійної освіти»	6				(1) 2018	(2) 2015 (2) 2017		(2) 2017 (3) 2018	(3) 2018	
ДПТНЗ «Регіональний центр професійної освіти ресторанно-готельного, комунального господарства, торгівлі та дизайну»	5		(3) 2017			(3) 2014		(3) 2015	(3) 2014 (2) 2016	
Богодухівський професійний аграрний ліцей	5		(1) 2016		(3) 2015 (1) 2016			(2) 2015		(3) 2018
ДНЗ «Слобожанський регіональний центр професійної освіти»	4			(2) 2016	(2) 2016		(2) 2018	(2) 2016		
ДНЗ "Харківський професійний ліцей будівельних технологій"	4			(1) 2014 (3) 2015	(3) 2015				(3) 2018	
ДНЗ «Регіональний центр професійної освіти швейного виробництва та сфери послуг Харківської області»	4					(3) 2015	(1) 2015 (2) 2018	(3) 2018		
ЦПТО № 1 м. Харкова	3		(1) 2018						(1) 2016	(2) 2016
ПТУ № 32 м. Харкова	3		(2) 2016							(2) 2015 (1) 2017
Зміївський професійний енергетичний ліцей	3			(1) 2015 (1) 2017	(3) 2016					
Чугуївський професійний аграрний ліцей	3		(3) 2018						(2) 2016 (2) 2017	
Краснокутський професійний аграрний ліцей	3				(2) 2018			(2) 2018	(1) 2014	
Харківський професійний ліцей будівництва та автотранспорту	2					(2) 2018				(1) 2016
ДПТНЗ "ЦПТО № 3 м. Харкова"	1					(3) 2016				
Переомайський професійний ліцей	1						(1) 2014			
Барвінківський професійний аграрний ліцей	1			(3) 2018						
ПТУ № 60 смт. Кегичівка	1						(1) 2018			

Високий рівень навчальних досягнень, глибокі знання продемонстрували учні – переможці предметних олімпіад. Призові місця в олімпіадах у 2017/2018 н.р. подано на рис.4.

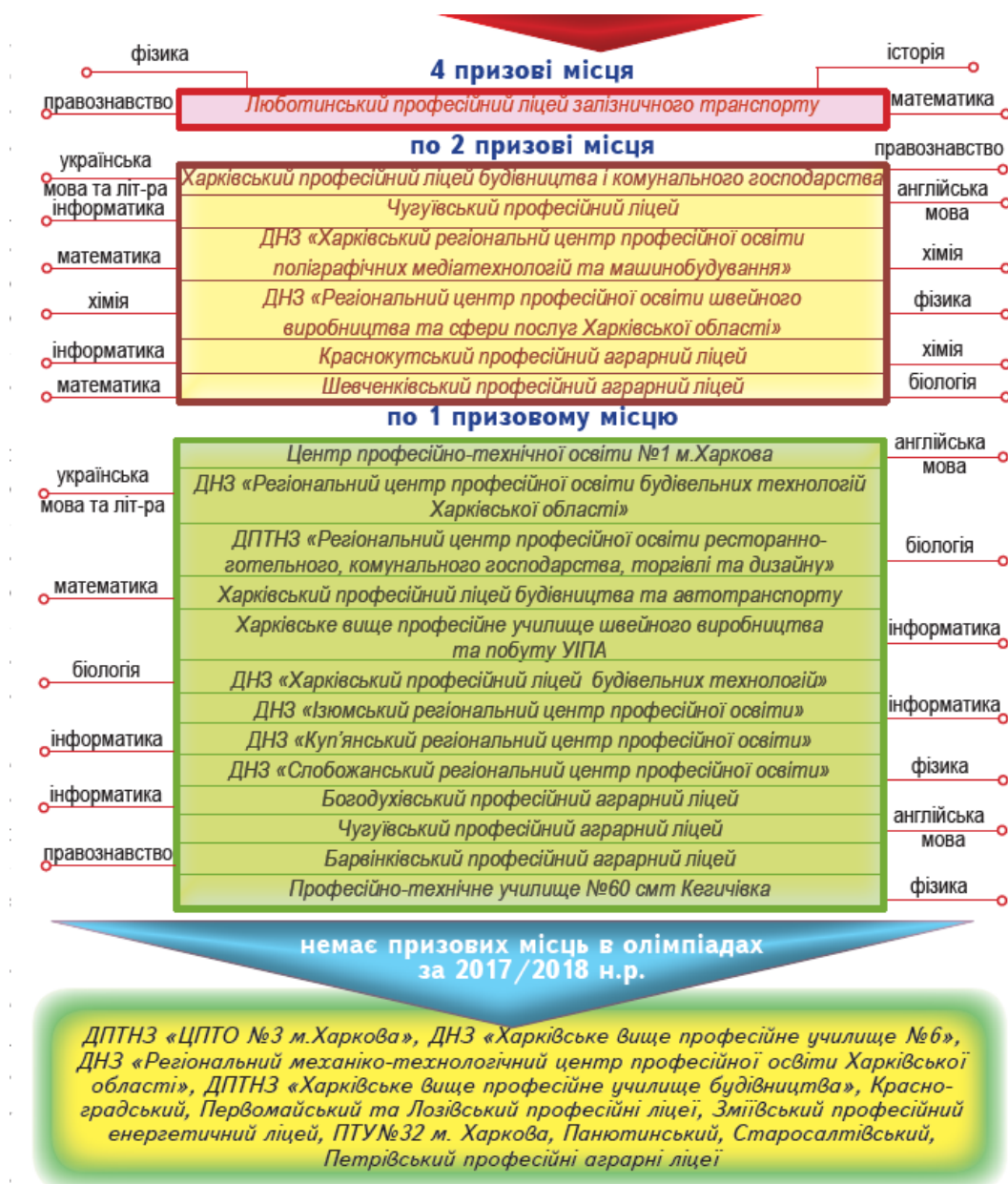

Рис. 4. Призові місця в олімпіадах у 2017/2018 н.р.

На рис.5 подано рейтинг ЗП(ПТ)О за результатами олімпіад у 2017/2018 н.р. У порівнянні з 2016/2017 н.р. знизився рейтинг ЗП(ПТ)О у командному заліку у ДНЗ «Регіональний центр професійної освіти будівельних технологій Харківської області» з 1 до 20, Харківське вище професійне училище швейного виробництва та побуту УІПА – з 12 до 24, ДНЗ «Регіональний механіко-технологічний центр професійної освіти Харківської області» – з 9 до 21, ДНЗ «Харківський регіональний центр професійної освіти поліграфічних

медіатехнологій та машинобудування» – з 4 до 16, Зміївський професійний енергетичний ліцей – з 13 до 18.

Рис.5. Рейтинг ЗП(ПТ)О за результатами олімпіад у 2017/2018 н.р.

2. За результатами перевірних контрольних робіт

У ЗП(ПТ)О Харківської області, де здійснюється загальноосвітня підготовка учнів, щорічно проводяться перевірні контрольні роботи у вересні-жовтні («вхідне діагностування») та у квітні-травні («вихідне діагностування»).

У 2017/2018 навчальному році проводилось вихідне діагностування НДУ II (III) курсу ЗП(ПТ)О Харківської області з предметів загальноосвітньої підготовки (далі – ЗОП) у 32 ЗП(ПТ)О, де надається повна загальна середня освіта.

Роботи виконували:

- з алгебри і початків аналізу – 2326 учнів (93%);
- з геометрії – 2295 учнів (89%);
- з фізики – 2263 учні (88%);

– з хімії – 2180 учнів (90%);

– з української мови і літератури – 2388 учнів (89%).

З перевіркою роботою «на виході» з усіх предметів на I рівні справились 8424 учнів (74%) ЗП(ПТ)О області, на I-II рівнях – 3531 учнів (31 %), на I-III рівнях – 494 учні (4%), із роботою на всіх рівнях справилися лише 14 учнів (0,1 %) ЗП(ПТ)О області (рис.6).

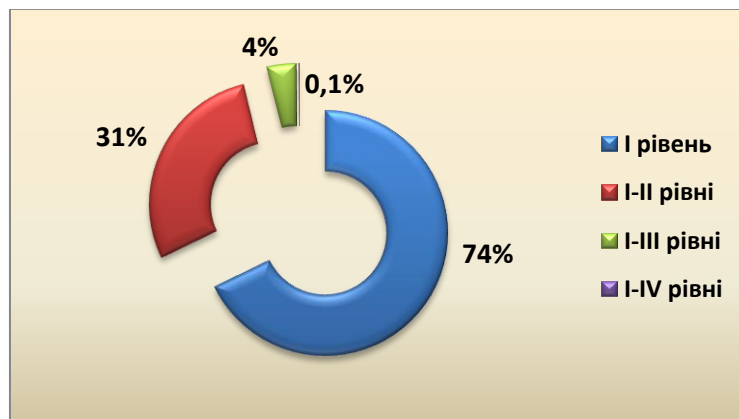

Рис.6. Результати вихідного діагностування учнів II-III курсу ЗП(ПТ)О з усіх предметів у 2017/2018 н.р.

Як видно з рис.7, середній умовно-розрахунковий бал (далі – УРБ), який не перевищує 3 бали за завдання кожного рівня, з української мови та літератури становив 1,3 бала (43%), з алгебри і початків аналізу – 1,19 (39,7%), з геометрії – 1,21 (40,3%), з фізики – 1,26 (42%), з хімії – 1,29 (43%).

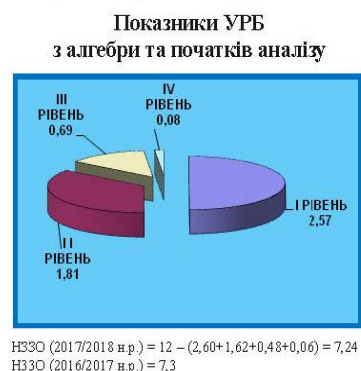
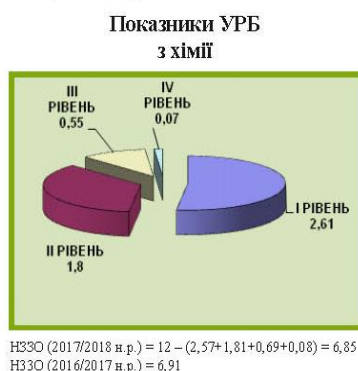
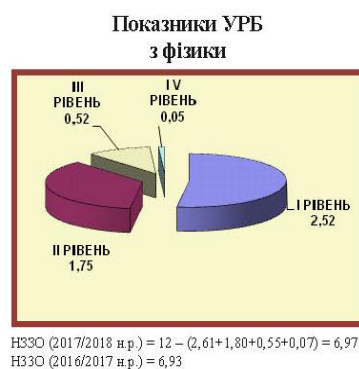
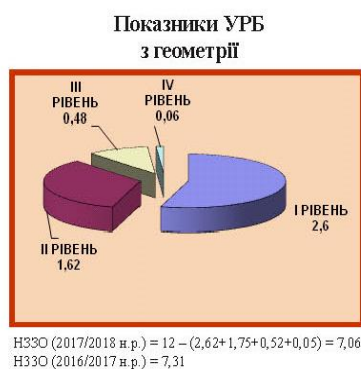

Рис.8. Показники УРБ вихідного діагностування НДУ з предметів ЗОП

Таким чином, у 2017/2018 н.р. середній УРБ перевірених робіт вихідного діагностування НДУ з предметів ЗОП становить: I рівень – 2,53 бала (84%); II – 1,75 (58%); III – 0,61 (20%); IV – 0,10 (3%). Сумарний середній УРБ з усіх предметів становить 1,25 бала (42%) (табл.4).

Таблиця.4. Показники УРБ перевірених контрольних робіт у 2017/2018 н.р.

№ з/п	Предмет	За завдання I рівня		За завдання II рівня		За завдання III рівня		За завдання IV рівня		Середній УРБ за всі завдання роботи	
		бал	%	бал	%	бал	%	бал	%	бал	%
1	Українська мова та література	2,37	79	1,77	59	0,80	27	0,26	9	1,30	43
2	Алгебра та початки аналізу	2,60	87	1,62	54	0,48	16	0,06	2	1,19	39,7
3	Геометрія	2,52	84	1,75	58	0,52	17	0,05	2	1,21	40,3
4	Фізика	2,61	87	1,80	60	0,55	18	0,07	2	1,26	42
5	Хімія	2,57	86	1,81	60	0,69	23	0,08	3	1,29	43
СЕРЕДНІ ПОКАЗНИКИ		2,53	84	1,75	58	0,61	20	0,10	3	1,25	42

Аналіз результатів перевірених контрольних робіт на «виході», проведених у ЗП(ПТ)О засвідчив, що зміст базових ЗОП на середньому-високому рівнях засвоюють 9783 учні (85%), якісно знають навчальний матеріал (достатній-високий рівні) – 2377 (21%) (табл.5). Кількість учнів ЗП(ПТ)О Харківської області з початковим рівнем знань із предметів ЗОП становить 1669 учнів (15%).

Таблиця 5. Розподіл учнів ЗП(ПТ)О за рівнями знань з предметів ЗОП

№ З/П	ПРЕДМЕТ	УСПІШНІСТЬ на середньому- високому рівні (4-12 балів)		ЯКІСТЬ на достатньому- високому рівні (7-12 балів)		Учні, які навчаються на початковому рівні (1-3 бали)	
		учнів	%	учнів	%	учні в	%
1	Українська мова та література	2020	85	538	23	368	15
2	Алгебра і початки аналізу	1974	85	456	20	352	15
3	Геометрія	1994	87	442	19	301	13
4	Фізика	1890	84	450	20	373	16

5	Хімія	1905	87	491	23	275	13
ВСЬОГО ПО ОБЛАСТІ		9783	85	2377	21	1669	15

Порівнюючи розподіл учнів ЗП(ПТ)О за рівнями навчальних досягнень вихідного діагностування з різних предметів ЗОП, можна побачити, що кращі результати учні демонструють з української мови та літератури.

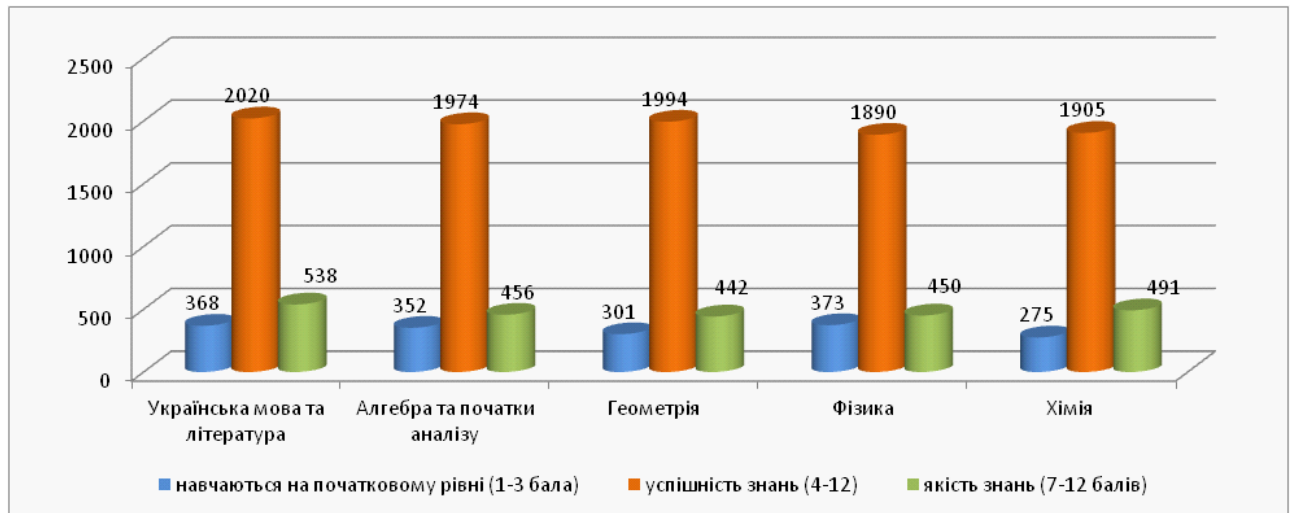

Рис.8. Розподіл учнів ЗП(ПТ)О за рівнями навчальних досягнень вихідного діагностування з різних предметів ЗОП

У порівнянні із минулим навчальним роком (рис.9) відсоток учнів ЗП(ПТ)О області, які мають НДУ середнього, достатнього, високого рівнів знань (4-12 балів), при проведенні вихідного діагностування підвищився з кількох предметів: з алгебри і початків аналізу – на 1%, з геометрії – на 2%, з хімії – на 5%. Знизився: з фізики – на 5%, з української мови – на 4%. Відсоток учнів, які мають НДУ достатнього, високого рівнів знань (7-12 балів), підвищився з алгебри і початків аналізу – на 3 %, з геометрії – на 1%, з хімії – на 4%; знизився: української мови – на 3%, з фізики – на 1%.

В цілому ж результати обласних перевірних робіт на II (III) курсі свідчать, що рівень навчальних досягнень та творчих здібностей учнів відповідає державним вимогам до загальноосвітньої підготовки і має стабільні показники протягом останніх двох років (але не досить високі).

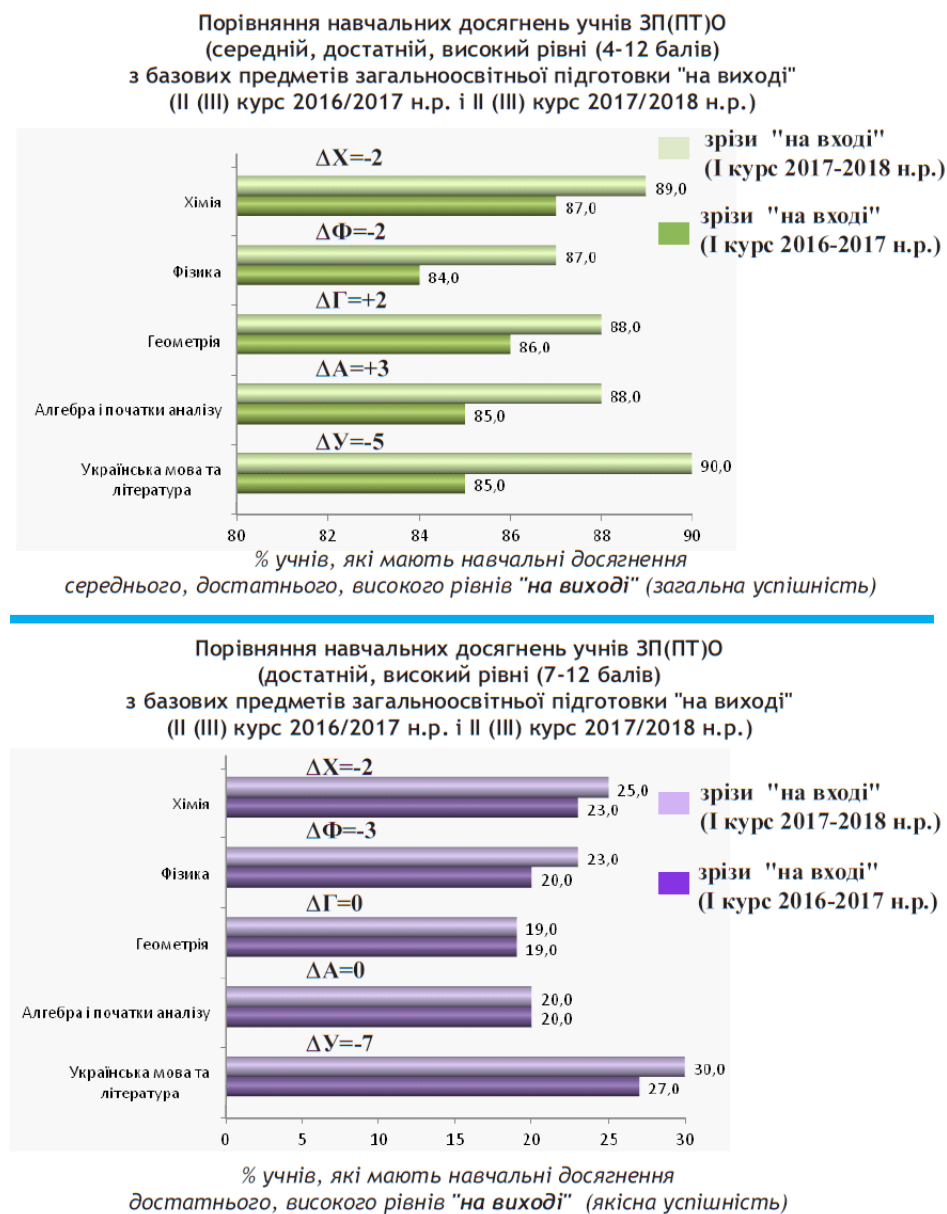

Рис.9. Порівняння НДУ ЗП(ПТ)О за результатами перевірних контрольних робіт «на виході»

У 2018/2019 навчальному році проводилось вхідне діагностування навчальних досягнень учнів I курсу ЗП(ПТ)О Харківської області з предметів ЗОП. Діагностування проводилось в 31 закладі професійної освіти, де надається повна загальна середня освіта.

Роботи виконували:

- з алгебри – 2962 учні (88 %);
- з геометрії – 2937 учнів (87 %);
- з фізики – 2995 учнів (89 %);
- з хімії – 2797 учнів (88 %);
- з української мови і літератури – 3027 учнів (90%).

Як видно з рис.10 з перевірною роботою «на вході» з усіх предметів на I рівні справились 5693 учні (39%) ЗП(ПТ)О області, на I-II рівнях – 1530 учнів (10 %), на I-III рівнях – 192 учні (1%), із роботою на всіх рівнях справилися лише 23 учні (0,2 %) ЗП(ПТ)О області.

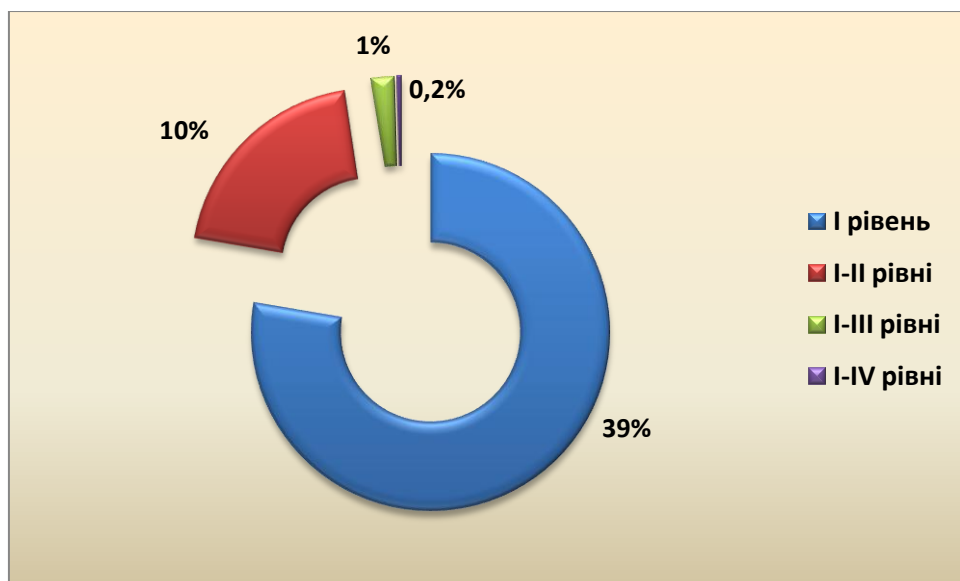

Рис.10. Результати вхідного діагностування учнів I курсу ЗП(ПТ)О з усіх предметів у 2018/2019 н.р.

Як видно з табл. 6, аналіз результатів перевірних контрольних робіт «на вході», проведених у ЗП(ПТ)О області засвідчив, що зміст базових загальноосвітніх предметів на середньому-високому рівнях засвоюють 6699 учнів (46%), якісно знають навчальний матеріал (достатній-високий рівні) – 892 учні (6%). Кількість учнів ЗП(ПТ)О Харківської області з початковим рівнем знань із предметів загальноосвітньої підготовки становить 8019 учнів (54 %).

Таблиця 6. Показники успішності та якості виконання робіт «на вході»

№ З/П	ПРЕДМЕТ	УСПІШНІСТЬ на середньому- високому рівні (4-12 балів)		ЯКІСТЬ на достатньому- високому рівні (7-12 балів)		Учні, які навчаються на початковому рівні (1-3 бали)	
		учнів	%	учнів	%	учнів	%
1	Українська мова	1806	60%	378	12%	1221	40%
2	Алгебра	1214	41%	137	5%	1748	59%
3	Геометрія	1171	40%	97	3%	1766	60%
4	Фізика	1252	42%	126	4%	1743	58%
5	Хімія	1256	45%	154	6%	1541	55%
ВСЬОГО ПО ОБЛАСТІ		6699	46%	892	6%	8019	54%

У порівнянні із минулим навчальним роком відсоток учнів ЗП(ПТ)О області, які мають навчальні досягнення середнього, достатнього, високого

рівнів знань (4-12 балів), при проведенні вхідного діагностування підвищився з кількох предметів: геометрії – на 3 %, з фізики – на 6 %, з хімії – на 5 %. Знизився: з української мови – на 5 %, з алгебри – на 3 %. Відсоток учнів, які мають навчальні досягнення достатнього, високого рівнів знань (7-12 балів), підвищився з української мови – на 0,6 %, з хімії – на 2 %; знизився: алгебри – на 1 %. З геометрії та фізики – не змінився.

Середній умовно-розрахунковий бал, далі – УРБ, який не перевищує 3 бали за завдання кожного рівня, з української мови та літератури становив 0,97 бала (32%), з алгебри – 0,77 бала (26 %), з геометрії – 0,76 бала (25 %), з фізики – 0,75 бала (25 %), з хімії – 0,89 бала (30 %) (табл.7).

Таблиця 7. Показники УРБ на «вході» у 2018 році

№ З/П	ПРЕДМЕТ	ЗА ЗАВДАННЯ I РІВНЯ		ЗА ЗАВДАННЯ II РІВНЯ		ЗА ЗАВДАННЯ III РІВНЯ		ЗА ЗАВДАННЯ IV РІВНЯ		СЕРЕДНІЙ УРБ ЗА ВСІ ЗАВДАННЯ	
		бал	%	бал	%	бал	%	бал	%	бал	%
1	Українська мова та література	1,57	52%	1,15	38%	0,75	25%	0,40	13%	0,97	32%
2	Алгебра	1,82	61%	0,94	31%	0,28	9%	0,04	1%	0,77	26%
3	Геометрія	1,82	61%	1,01	34%	0,19	6%	0,02	1%	0,76	25%
4	Фізика	1,98	66%	0,86	29%	0,16	5%	0,01	0%	0,75	25%
5	Хімія	1,89	63%	1,25	42%	0,31	10%	0,11	4%	0,89	30%
ВСЬОГО ПО ОБЛАСТІ		1,81	60%	1,04	35%	0,34	11%	0,12	4%	0,83	28%

Таким чином, у 2018/2019 навчальному році сумарний середній УРБ перевірних робіт вхідного діагностування навчальних досягнень учнів з усіх предметів загальноосвітньої підготовки становить: I рівень – 1,81 бала (60%); II рівень – 1,04 бала (35%); III рівень – 0,34 бала (11 %); IV рівень – 0,12 бала (4 %). Сумарний середній УРБ з усіх предметів становить 0,83 бала (28 %).